

Published monthly by Slovenian National Federation of Canada, Edited by: Editorial Board, Address: 646 Euclid Ave., Toronto, Ont. Canada, Subscription rates: \$3 per year, 25c per copy, Advertising 1 column x 1" \$2.10

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

SPOROČILO Dne 18. in 19. julija so se v Clevelandu sešli vodilni zastopniki gibanja za samostojno Slovenijo. Med dvidnevni posvetovanji so na temelju najnovejših poročil preučili stanje v domovini ter razvoj odpora proti Titovemu komunističnemu režimu in Jugoslaviji med slovenskim razumnostvom ter med članstvom Zveze Komunistov Slovenije, s posebnim ozirom na trenutni mednarodni vojaško-politični položaj. Sprejeti so bili primerni sklepi in določeni načini, sredstva in ljudje za njihovo izpolnitev.

LETNIK XV. — VOLUME XV.

Toronto, 1. september 1964

ŠTEVILKA 8-9. — NUMBER 8-9.

Daljnosežen programski sklep ameriške Republikanske stranke: "OSVOBODITEV ZASUŽNENIH DEŽELA IZPOD KOMUNIZMA... S SLOVENSKIM NARODOM VRED..."

Od trinajstega do sedemnajstega julija letos je bil v San Franciscu v Californiji volivni zbor ali konvencija ameriške Republikanske stranke. Na njem so za kandidata pri prihodnjih predsedniških volitvah postavili senatorja Barryja Goldwaterja iz Arizone, podpredsednik pa bi v primeru njegove zmage bil zvezni poslanec William E. Miller iz države New York, ki je po veri katoličan. Poleg imenovanja kandidatov za bodočega predsednika in podpredsednika Zdrženih držav so na zboru sprejeli tudi program, ali platformo, s katerim pojde Republikanska stranka na volitve in katerega se misli pri svojem vladanju držati. Prvič po dolgem času se je zgodilo, da si je ena izmed obeh vodilnih ameriških strank nedvoumno zastavila v svojem programu tudi cilj, da je treba vse zaslužnjene dežele na svetu osvoboditi izpod komunističnega jarma. Prvič v zgodovini pa smo doživeli, da je med tistimi, ki naj jih Amerika osvoboditi, bil posebej in jasno imenovan tudi slovenski narod. Čeprav bi vsak svobodoljubni Slovenec, naj bo tega ali onega političnega prepričanja ali pripadnosti, moral to izredno pomembno dejanje pozdraviti, ni žal doslej še noben slovenski list v zamejstvu, tudi v Zdrženih državah ne, te važne točke v republikanskem programu niti z besedo omenil. Vzrok za to nepojmljivo zamolčevanje tako daljnosežnega dogodka je treba iskati v dejstvu, da je neprijatelj tem listov sila neprijetno vse, kar bi utegnilo škoditi Jugoslaviji, tudi če je komunistična in velesrbska. S takšnim ravnanjem hote in zavestno podpirajo krvavo zaslužnjevanje in izkoriščanje slovenskega naroda po komunizmu in Beogradu. Poleg tega pa neodpustljivo greše proti prvemu in poglavitnemu načelu svobodnega, demokratičnega tiska — da je treba bravce nepristransko obveščati o vsem, posebno o resnici. To prikrivanje resnice je še zlasti neodpustljivo spričo dejstva, da ima ameriška Republikanska stranka zaradi svoje odločne načelnosti v zunanji politiki in zaradi svojega zmernega stališča v domačih zadevah, posebno kar se tiče nevarnega zamorskega vprašanja, vse možnosti, da pri novembarskih volitvah letos zmaga in vzame krmilo največje države na svetu v svoje roke. Da bodo vsaj naši bravci vedeli, za kaj gre, smo v naslednjem prevedli tiste odstavke iz programa Republikanske stranke, ki se tičejo komunizma in nas se posebe. Torej: "Mi (republikanci) zavračamo misel, da bi se bil komunizem odvedel od svojemu cilju — osvoboditi svet, in tudi trditev, da bi tolsti in rejeni komunisti bili kaj manj nevarni od mršavih in lačnih. Tudi zavračamo misel, naj bi se Zdržene države v sovjetsko-kitajskem sporu opredelile za to ali ono stran. Temelj republikanske zunanje politike je prepričanje, da je komunizem sovražnik naše dežele v vsakem smislu, dokler ne bi mogel dokazati, da se je svoji sovražnosti odpovedal. "Sodimo, da bi trgovina s komunističnimi državami ne bi

Po ustavitvi revije "Perspektive" OZADJA IN POSLEDICE UPORA RAZUMNIKOV V SLOVENIJI

Muenchen, avgusta 1964 3. julija je ljubljansko okrožno sodišče pod predsedstvom dr. Zivka Zobca prepovedalo širjenje in vzpiziranje igre Marijana Rožanca "Topla greda", ki ob slikanju korupcije in samopašništva bivših partizanov v vodstvu neke kmetijske zadruge v okolici Ljubljane poudarja potrebo po uvedbi novega političnega reda v Sloveniji. Sodišče je odredilo tudi zaplenbo vseh izvodov Rožančevega dela in skušalo utemeljiti svoj sklep s trditvijo, da igra širi "neresnične in vznemirljive vesti, neresnično prikazuje današnjo stvarnost in napada ustavna načela". Pisatelj se razprave ni udeležil. To je bil zadnji javni ukrep slovenskih komunističnih oblasti proti uporu razumnikov v partiji ter izven nje in proti organiziranju politične opozicije, s katerimi je začela skupina mladih kulturnih delavcev okoli revije "Perspektive". Vodstvo partije se je postavilo na staro komunistično stališče, da določena problema ni več, če ga potlačiš in on njem ne dovoliš razpravljati. Tako so napravili na primer z narodnostnim problemom in srbsko-hrvatskim sporom v Jugoslaviji, za katera pa vemo, da sta danes navzlic zapovedanemu molku dosti bolj zaostrena, kakor pa sta bila pred vojno. Isto je v primeru "Perspektiv". njih namenov dovoliti nekaj "liberalizirajočih" teženj v podložniških državah ter celo kakke neznatne odklone od potrjene sovjetske zunanje-politične smeri. To bo včasih storil, da bi zmedel Zahod, včasih pa iz previdnosti, da bi omilil notranji pritisk. Nikoli pa ne bo pustil, da bi stvari šle predaleč. Dokaz za to je Madžarska. Poljska pa je dokazala, da so si komunistični prvaki to resnično zapomnili. Zahodni prvaki so bili žal dosti manj bistrovidni. V jeseni 1956 se je zdelo, da je prišlo do prelome med Gomulkovo vlado in Kromljem. Marsikdo na zahodu je radostno oznanjal, da se Poljska trga od komunizma. V upanju, da bomo to pospešili, je naša vlada začela Gomulkovemu režimu pošiljati ameriško pomoč. "Naslednja leta smo bili pričetojmu: 1. Naš denar je Gomulko olajšal premagovanje gospodarstvih težav; 2. Gomulka se je tesneja zblížal s Sovjeti. Vedel je namreč, kakor bi morali vedeti tudi ameriški politiki, da je cena za opustitev komunizma krvava kopal budimpeštanske vrste. To seveda ni potrebno, če bi bila Amerika pripravljena priti na pomoč narodu, ki se misli upreti za pridobitev svobode. Dokler pa puščamo sovjetski vojažini proste roke v Vzhodni Evropi, je noro poskušati, da bi s podkupovanjem pridobili komunistične vlade za prijateljice. "Zavedati se namreč moramo, da so zaslužnjeni narod naši prijatelji, ne pa njihove vlade. Resnična napadalna strategija bo priznala, da so zaslužnjeni narodi naše najmočnejše orožje v vojni proti komunizmu, in jih bo spodbujala, naj vržejo svoje ječanje iz sedla. Politika, ki njihove zaslužnjevalce krepi, pa bo samo odlagala vstajo v komunističnem varstvu, ki je naš poglavitni up za zmago nad komunizem, ne da bi se zato bilo treba zateči k jedrski vojni.

POSLANICA SENATORJA LAUSHETA SLOVENSKEMU NARODU V DOMOVINI

Mislil sem govoriti po slovensko, pa sem mnenja, da ne bom mogel svoje misli izraziti tako čisto kakor bi rad. Zato mi boste oprostili, če bom govoril v angleščini. Najprej vam hočem govoriti kot Slovenec, nato pa kot državljani Zdrženih držav. Moji stariši so prišli iz domovine teh, ki se jih vi danes častno spominjate s posvetitvijo te spominske kapele. Zemlja, kjer so pobili trinajst tisoč pri Kočevju, je bila zemlja mojih prednikov po očetovi strani. Tako, ko vam danes tukaj govorim, lahko rečem, da izražam misli, ki bi jih povedali moji stariši, če bi bili tukaj. Ko sem tu sedel in poslušal lepe govore, sem si dejal: ti Slovenci, ki so se danes zbrali tu na pristanu, bi pravzaprav hoteli biti veseli. Toda kako naj bi bili veseli? Kako naj bi se veselili in prepevali pesmi veselja, ko pa vedo, da v njih rodni zemlji zvonovi ne smejo zvoniti, zbori ne smejo peti, žalujoči ne smejo žalovati, vdove ne smejo polagati šopkov na grobove onih, ki so darovali drugem — tudi v teh stvareh dvojna mera — druga za Slovenijo, druga za Srbijo. To sodbo potrjuje afera s srbskim pisateljem Alojzom Majetičem in njegovim romanom "Cangji". Ta je bil v začetku letošnjega leta zaplenjen, češ da pornografsko in neresnično prikazuje življenje mladih ljudi, ki morajo graditi, avtoceste za Tita. Prav tedaj, ko je bila razburjenje zaradi policijskega divjanja proti "Perspektivam" in "Topli gredi" na višku, pa je prizivno sodišče v Novem Sadu objavilo "Cangija" na piščerjo pritožbo in zaradi razburjenja srbskih kulturnikov dovolilo. Priznanja o nevarnosti Ko so slovenski redci oblasti ki uvideli da je policijski nastop proti "Perspektivam" rodil posebej drugačen učinek, kakor so pričakovali ter opozicijsko gibanje okrepil z novimi somišljeniki in nadležnimi podpisanimi protestnimi izjavami so se začeli zaradi policijskega terorja opravičevati. Zraven pa so morali pojasniti kaj jih je k temu prisililo. Tako smo iz najbolj poklicanih uradnih ust dobili priznanje o obsegu in ciljih politične opozicije v Sloveniji ter o tem, kako se režim njene nevarnosti zaveda. Glasilo Centralnega komiteja Partije, revija "Teorija in praksa", je v juljski številki prineslo dolgo in grozno načelno razpravo, iz katere v navadnem človeškem jeziku posnemamo naslednje: "Delo 'Perspektiv' se je do nedavnega skrivalo pod krinko upravičene kritike in skrbi za napredek naše družbe. Zadnje čase pa je prešlo v odkrito politično akcijo in v spor z jugoslovansko družbeno ureditvijo ter s tako imenovano socialistično zakonitostjo. Ustavitve revije je v slovenski kulturni javnosti povzročila zaskrbljenost. Nekateri vidijo v tem začetek policijskega poseganja politike v kulturo, prepoved razpravljanja o spornih vprašanjih ter omejevanje svobode ustvarjanja. Slovenski kulturni delavci, trdi partijski kulturni ideolog, so se za 'Perspektive' opredelili zaradi policijskega nastopa proti reviji, namesto da bi se bili že prej izrekli proti njim zaradi njihovih idej in političnih zamisli. Policijske ukrepe je povzročila 'politična akcija 'Perspektiv', ki so pod plaščem boja za 'obnovitev' slovenske kulture prešle na širšo in odkrito politično dejavnost. (dalje na strani 2-stolpec 1.)

Ozadje in posledice upora

(nadaljevanje s prve strani).

Proti Partiji in sedanjem redu "Perspektive"

"Perspektive", piše glasilo Centralnega komiteta dalje, so z "demagoškimi" sredstvi skušale vplivati na širši krog občanov...

"Teorija in praksa" potem nadaljuje:

Odkar je utihnil "Slovenski dom", ni v Sloveniji nihče več enačil širjenja marksizma z nasilnim in nesmotrim vnašanjem pojmov...

Največji Rusu, drugemu sodruku "Perspektiv", pisec partijskega pojasnila očita, da je ob razglabljanju glede odnosa med delom in lastništvom prišel do sklepa...

Kam to pelje, kam to gre? V dokaz, da je partijsko vodstvo pravilno ocenilo nevarnost opozicijskega gibanja...

"To dokazuje veriga dejstev, ki jih ni mogoče zanikati: strankarsko strastno, nekritično, slepo opredeljevanje posameznih študentskih skupin za gesla in koncepcije vodilnega kroga 'Perspektiv'..."

Ali tisti, ki so danes tolikan zaskrbljeni zaradi nekaterih administrativnih ukrepov, pomislijo, kam bi vse to pripeljalo, če bi skupina okrog 'Perspektiv' imela v nedolged proste roke in bi jo povrh še očetovsko blagotno trepljali po ramah?

Ali tisti, ki so danes tolikan zaskrbljeni zaradi nekaterih administrativnih ukrepov, pomislijo, kam bi vse to pripeljalo, če bi skupina okrog 'Perspektiv' imela v nedolged proste roke...

Ali tisti, ki so danes tolikan zaskrbljeni zaradi nekaterih administrativnih ukrepov, pomislijo, kam bi vse to pripeljalo, če bi skupina okrog 'Perspektiv' imela v nedolged proste roke...

Ali tisti, ki so danes tolikan zaskrbljeni zaradi nekaterih administrativnih ukrepov, pomislijo, kam bi vse to pripeljalo, če bi skupina okrog 'Perspektiv' imela v nedolged proste roke...

SLOVENSKEGA TISKA

"Glas" slovenske kulturne akcije poroča v svoji številki L. XI. 9, 10, - z dne 20. 6. 1964. med drugim tudi naslednje:

— Finžgarjevo povest "Pod svobodnim soncem" bodo filma. Ze pred leti so začeli v Ljubljani o tem razpravljati, pa so se ustrašili ovir in tehničnih težav.

— Po poročilu "Politike" (3. januarja 1964) so zastopniki SAZU, (Zagreb), SANa (Srpska akademija nauka) in Znanstvenega društva za Bosno in Hercegovino sklenili ustanoviti Jugoslovanskega inštituta za Balkanologijo.

— Nekemu našemu prijatelju je prišel v roko seznam udov Mednarodnega slavističnega odbora iz leta 1959; presenečen je ugotovil, da v tem znanstvenem gremiju ni nobenega Slovencev.

— Naš rojak g. Viljem Šebjanč je na univerzi v Muenchenu plove in na kakšnem razpotju je? In še več. Zaradi domišljavosti vodilnih "perspektiv" so bili ti poizkusi celo ocenjeni kot dokaz politične slabosti sistema.

— Ta priznanja partijskega vodstva povedo o pomenu opozicijskega gibanja v Sloveniji več kakor kakršna koli uganjanja ali propaganda.

Spori in posledice

Do prepovedi "Perspektiv" in do policijskega udara po politični opoziciji v Sloveniji ni prišlo na hitro in tudi ne brez težav. Predhodni politični poskusi, ki jih omenja "Teorija in praksa", merijo na dolge razgovore, ki so jih imeli predsednik republike Stane Kavčič ter drugi politični in partijski prvaki z uredništvom revije...

Partija se je zavedala, da mladine ne sme docela odbiti ali pretrdo udariti po njej, zakaj to bi lahko privedlo do odkritega upora. Ivan Maček, predsednik ljudske skupščine republike Slovenije — nekak predsednik republike — je še spomladl izjavil, da proti "Perspektivam" in proti gibanju, ki ga vodijo, ne bodo nastopili.

Opozicija v partiji sami je bila vodstvu celo nekoliko dobrodošla, saj je z njo lahko podpirala svoje zahteve in svoja stališča v Beogradu. Posamezni vladni in partijski prvaki se zdaj zasebno priznavajo, da je policija v Sloveniji in da je njen nastop bil kočljiv, ker je prav to revijo in vse opozicijsko gibanje napravilo v Sloveniji in v vsej Jugoslaviji — še bolj popularno in še bolj nevarno.

Toda policija je v Sloveniji edina ustanova, ki je podrejena izključno zveznemu notranjemu ministrstvu, oziroma Rankoviču in njegovemu namestniku, generalu UDB Štefanoviču. Njen teror proti sodelavcem "Perspektiv" je dosegel dvojce: povečal je opozicijo v Sloveniji ter še poglobil razdor med Beogradom ter med slovensko vlado in Partijo.

Vzroke, da je Beograd prisiljen toliki opoziciji v Sloveniji in drugod, je treba iskati v kaj malo zaviden zunanje in notranje-političnem položaju Tita. A prikaz o tem in o širših posledicah upora slovenskih razumnikov proti jugoslovanski komunistični diktaturi bomo priobčili prihodnjé.

promoviral za doktorja vsega zdravilstva s tezo: "Untersuchungen ueber die Fachigkeit von normalen und boesartigen Zellen in vitre hochmolekulare Substanz aufzunehmen und zu verwerten". Ravatelj patofsiškega inštituta prof. dr. W. Muenzinger je delo ocenil "cum laude". Našemu rojaku, ki deluje v Združenih državah, lepo čestitamo.

— Po poročilu "Politike" (3. januarja 1964) so zastopniki SAZU, (Zagreb), SANa (Srpska akademija nauka) in Znanstvenega društva za Bosno in Hercegovino sklenili ustanoviti Jugoslovanskega inštituta za Balkanologijo.

— Nekemu našemu prijatelju je prišel v roko seznam udov Mednarodnega slavističnega odbora iz leta 1959; presenečen je ugotovil, da v tem znanstvenem gremiju ni nobenega Slovencev.

— Naš rojak g. Viljem Šebjanč je na univerzi v Muenchenu plove in na kakšnem razpotju je? In še več. Zaradi domišljavosti vodilnih "perspektiv" so bili ti poizkusi celo ocenjeni kot dokaz politične slabosti sistema.

— Ta priznanja partijskega vodstva povedo o pomenu opozicijskega gibanja v Sloveniji več kakor kakršna koli uganjanja ali propaganda.

— Predhodni politični poskusi, ki jih omenja "Teorija in praksa", merijo na dolge razgovore, ki so jih imeli predsednik republike Stane Kavčič ter drugi politični in partijski prvaki z uredništvom revije...

Partija se je zavedala, da mladine ne sme docela odbiti ali pretrdo udariti po njej, zakaj to bi lahko privedlo do odkritega upora. Ivan Maček, predsednik ljudske skupščine republike Slovenije — nekak predsednik republike — je še spomladl izjavil, da proti "Perspektivam" in proti gibanju, ki ga vodijo, ne bodo nastopili.

Opozicija v partiji sami je bila vodstvu celo nekoliko dobrodošla, saj je z njo lahko podpirala svoje zahteve in svoja stališča v Beogradu. Posamezni vladni in partijski prvaki se zdaj zasebno priznavajo, da je policija v Sloveniji in da je njen nastop bil kočljiv, ker je prav to revijo in vse opozicijsko gibanje napravilo v Sloveniji in v vsej Jugoslaviji — še bolj popularno in še bolj nevarno.

Toda policija je v Sloveniji edina ustanova, ki je podrejena izključno zveznemu notranjemu ministrstvu, oziroma Rankoviču in njegovemu namestniku, generalu UDB Štefanoviču. Njen teror proti sodelavcem "Perspektiv" je dosegel dvojce: povečal je opozicijo v Sloveniji ter še poglobil razdor med Beogradom ter med slovensko vlado in Partijo.

Vzroke, da je Beograd prisiljen toliki opoziciji v Sloveniji in drugod, je treba iskati v kaj malo zaviden zunanje in notranje-političnem položaju Tita. A prikaz o tem in o širših posledicah upora slovenskih razumnikov proti jugoslovanski komunistični diktaturi bomo priobčili prihodnjé.

Vzroke, da je Beograd prisiljen toliki opoziciji v Sloveniji in drugod, je treba iskati v kaj malo zaviden zunanje in notranje-političnem položaju Tita. A prikaz o tem in o širših posledicah upora slovenskih razumnikov proti jugoslovanski komunistični diktaturi bomo priobčili prihodnjé.

To in ono

• Slovenc spet na prvem mestu... "Naskok na vrhove", pod tem naslovom je največji buenos-aireski dnevnik "La Nacion" poročal, da je "slovensko-argentinska" ekspedicija dosegla vrh ognjenika Lautaro.

• Dissertationverzeichnis der Universitaet Graz 1871—1963. Universitaetsbibliothek Graz, 1964, 363 strani. Dr. Franz Kroll je po večletnem zbiranju materiala pripravil celotni seznam doktorskih disertacij graške univerze, ki obsega za to dobo skoraj 5300 naslovov.

• Ob smrti so ga spoznali... Na Slovaškem se je to zgodilo. Bil je mladi zidar Benjamin. Vse ga je ljudilo, radi njegove preprostosti, uslužnosti in odkritosti. Niso se vsi strinjali z njim ideloško, toda spoštovali so ga. Pa se je hudo ponescil. Po osmih dneh je umrl v silnem trpljenju zaradi opeklin, ki jih je dobil, ko je padel z nekega gorečnega ogradja.

• Klic TRIGLAVA je začel izhajati 25. maja svoje tristoštevilko v novi obliki, ki bo zelo olajšala branje in povečala učinkovitost tega pomembnega nestrankarskega političnega lista slovenske emigracije.

• Obsodba v Mehenu... 25. junija so bili obsojeni v Bonnu, Nemčija mladi Hrvati, ki so lansko leto napadli titovski konzulat, ubili enega čuvaja, ki je bil bivši Ozovec ter poškodovali poslopje, v katerem se je nahajalo osebje konz. jugoslov. konzulata v Mehenu.

• V začetku julija je obhajal 25 letnico mašništva salezijanec pred. Karl Ceglar. Srbno mašneje daroval na ameriških Brezjah v Lemontu.

• V začetku julija je obhajal 25 letnico mašništva salezijanec pred. Karl Ceglar. Srbno mašneje daroval na ameriških Brezjah v Lemontu.

• V začetku julija je obhajal 25 letnico mašništva salezijanec pred. Karl Ceglar. Srbno mašneje daroval na ameriških Brezjah v Lemontu.

• V začetku julija je obhajal 25 letnico mašništva salezijanec pred. Karl Ceglar. Srbno mašneje daroval na ameriških Brezjah v Lemontu.

KNJIGE in REVIIJE

• The National Publishing Directory. The Encyclopaedia of the Canadian Publishing Industry 1964—1965 edition. Toronto: Prestige Books of Canada.

• Klic TRIGLAVA je začel izhajati 25. maja svoje tristoštevilko v novi obliki, ki bo zelo olajšala branje in povečala učinkovitost tega pomembnega nestrankarskega političnega lista slovenske emigracije.

• Obsodba v Mehenu... 25. junija so bili obsojeni v Bonnu, Nemčija mladi Hrvati, ki so lansko leto napadli titovski konzulat, ubili enega čuvaja, ki je bil bivši Ozovec...

• WIE VIELE KM NOCH NACH EUROPA? Avstrijski katoliški tehnik Die Furche je objavil v 31. številki 1. avgusta t.l. članek dr. Reginalda Vospernika iz Celovca pod gornjim naslovom, ki obsega celo stran.

• Klic TRIGLAVA je začel izhajati 25. maja svoje tristoštevilko v novi obliki, ki bo zelo olajšala branje in povečala učinkovitost tega pomembnega nestrankarskega političnega lista slovenske emigracije.

• Obsodba v Mehenu... 25. junija so bili obsojeni v Bonnu, Nemčija mladi Hrvati, ki so lansko leto napadli titovski konzulat, ubili enega čuvaja, ki je bil bivši Ozovec...

• WIE VIELE KM NOCH NACH EUROPA? Avstrijski katoliški tehnik Die Furche je objavil v 31. številki 1. avgusta t.l. članek dr. Reginalda Vospernika iz Celovca...

• Klic TRIGLAVA je začel izhajati 25. maja svoje tristoštevilko v novi obliki, ki bo zelo olajšala branje in povečala učinkovitost tega pomembnega nestrankarskega političnega lista slovenske emigracije.

• Obsodba v Mehenu... 25. junija so bili obsojeni v Bonnu, Nemčija mladi Hrvati, ki so lansko leto napadli titovski konzulat, ubili enega čuvaja, ki je bil bivši Ozovec...

• WIE VIELE KM NOCH NACH EUROPA? Avstrijski katoliški tehnik Die Furche je objavil v 31. številki 1. avgusta t.l. članek dr. Reginalda Vospernika iz Celovca...

• Klic TRIGLAVA je začel izhajati 25. maja svoje tristoštevilko v novi obliki, ki bo zelo olajšala branje in povečala učinkovitost tega pomembnega nestrankarskega političnega lista slovenske emigracije.

• Obsodba v Mehenu... 25. junija so bili obsojeni v Bonnu, Nemčija mladi Hrvati, ki so lansko leto napadli titovski konzulat, ubili enega čuvaja, ki je bil bivši Ozovec...

sv. bratov Cirila in Metoda na eni strani in podobno Mater božje na novi romarski zastavi na drugi, vmes pa fotografijo lurskega škofa prevz. Teasa, ki je 14. julija 1964 blagoslovil novo slovensko zastavo.

• WIE VIELE KM NOCH NACH EUROPA? Avstrijski katoliški tehnik Die Furche je objavil v 31. številki 1. avgusta t.l. članek dr. Reginalda Vospernika iz Celovca...

• Klic TRIGLAVA je začel izhajati 25. maja svoje tristoštevilko v novi obliki, ki bo zelo olajšala branje in povečala učinkovitost tega pomembnega nestrankarskega političnega lista slovenske emigracije.

• Obsodba v Mehenu... 25. junija so bili obsojeni v Bonnu, Nemčija mladi Hrvati, ki so lansko leto napadli titovski konzulat, ubili enega čuvaja, ki je bil bivši Ozovec...

• WIE VIELE KM NOCH NACH EUROPA? Avstrijski katoliški tehnik Die Furche je objavil v 31. številki 1. avgusta t.l. članek dr. Reginalda Vospernika iz Celovca...

• Klic TRIGLAVA je začel izhajati 25. maja svoje tristoštevilko v novi obliki, ki bo zelo olajšala branje in povečala učinkovitost tega pomembnega nestrankarskega političnega lista slovenske emigracije.

• Obsodba v Mehenu... 25. junija so bili obsojeni v Bonnu, Nemčija mladi Hrvati, ki so lansko leto napadli titovski konzulat, ubili enega čuvaja, ki je bil bivši Ozovec...

• WIE VIELE KM NOCH NACH EUROPA? Avstrijski katoliški tehnik Die Furche je objavil v 31. številki 1. avgusta t.l. članek dr. Reginalda Vospernika iz Celovca...

• Klic TRIGLAVA je začel izhajati 25. maja svoje tristoštevilko v novi obliki, ki bo zelo olajšala branje in povečala učinkovitost tega pomembnega nestrankarskega političnega lista slovenske emigracije.

• Obsodba v Mehenu... 25. junija so bili obsojeni v Bonnu, Nemčija mladi Hrvati, ki so lansko leto napadli titovski konzulat, ubili enega čuvaja, ki je bil bivši Ozovec...

• WIE VIELE KM NOCH NACH EUROPA? Avstrijski katoliški tehnik Die Furche je objavil v 31. številki 1. avgusta t.l. članek dr. Reginalda Vospernika iz Celovca...

Naš Korotan ob 550 letnici zadnjega ustoličenja Koroških vojvod

Pred 550 leti je bil na Gosposvetskem polju blizu Celovca slovesno ustoličen zadnji karantanski knez. Ustoličenje slovenskih knezov na gosposvetskem vojvodskem stolu je tako edinstven dogodek, da ne more mimo njega noben nepristranski zgodovinar.

Toda nemški šovinisti na Koroškem so imeli svoje prste vmes. Vsa nemška nacistična drhal je dvignila proteste. Organizirili so lastno proslavo prav ob vojvodskem stolu, samo zato, da bi onemogočila proslavo Slovencev.

Tudi zloglasni gosposvetški župnik Mucher ni mogel mirovati. Sporočil je organizatorjem Dijške Zveze, da ne more dovoliti maše v cerkvi, če je to v zvezi z izzivanjem pri Gosposvetskem polju.

Policija je morala skrbeti za varnost slovenskih študentov in za varnost gostov iz Trsta ter Gorice. Nekaj pa so le dosegli koroški posnemovalci Hitlerja: Opozorili so svetovni javnost da je nekaj gnilega v Avstriji.

Odkrito povemo: Edina rešitev je v tem, da pride do slovenske suverene države. Politični zastopniki te države: poslanski in konzulski bodo bolj odločno skrbeli, da se pravice slovenskih manjšin v sosednjih državah ne bodo kratile.

NOVI UDJE SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI Na zadnjem občnem zboru Slovenske akademije znanosti in umetnosti, ki se je vršil preteklega julija, so bili izvoljeni trije novi redni udje in trije novi dopisni udje te najvišje slovenske kulturne ustanove.

Novi redni udje so postali: 1.) dr. Anton Ocvirk, redni profesor filozofske fakultete ljubljanske univerze, 2.) dr. France Kobar, redni profesor Akademije za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani, 3.) dr. France Bezlaj, redni profesor filozofske fakultete ljubljanske univerze.

Novi dopisni udje pa so postali: 1.) dr. inž. Zoran Rant, redni profesor visoke tehniške šole v Braunschweigu v Nemčiji, 2.) dr. Andrej Zupančič, profesor medicinske fakultete ljubljanske univerze, 3.) dr. Branimir Gušić, profesor medicinske fakultete zagrebške univerze in redni ud Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu.

• V Trstu je izšla knjiga dr. Ludvika Cepona, profesorja na kolegiju sv. Vincenca v Latrobe, Pa., pod naslovom "Bežna srečanja z verami Indije, južnoazijskih dežel in Japonske".

Blagoslovitev spomenika žrtvam komunistične revolucije na Slovenskem na Slovenski pristavi pri Clevelandu, Ohio

Potek svečanosti

V nedeljo popoldan 5. julija se je malo po štirih začela svečanost blagosloavitve spominske kapele posvečene žrtvam komunistične revolucije na Slovenskem na Slovenski pristavi pri Clevelandu Ohio. Ob štirih popodan so se začele zgrinjati na "Orlov vrh", kjer stoji kapela, množice Slovencev iz Clevelanda in okolice, ki so se za to priliko zbrale na Slovenski pristavi. Zbralo se jih je preko tisoč.

Med častnimi gosti so bili: senator Združenih držav Frank J. Lausche, poslanec v kongresu Združenih držav Michael A. Feighan, avditor okrajaja Cuyahoga Ralph Perk, ohijski državni poslanec A. Novak, predstojnik carinskega urada v Clevelandu in najvišji zvezni upravni uradnik v Clevelandu John F. Kovacic, msgr. Louis Baznik, župnik fare sv. Vida v Clevelandu, ravnatelj mestnih električnih podjetij v Clevelandu John Fakult, predsednik demokratskega kluba 23. volilnega okrožja v Clevelandu Edi Kovacic, glavni predsednik Kranjsko Slovenske Katoliške Jednote Joseph Nemanich, dr. Miha Krek in drugi.

Prostor okrog kapele je bil lep okrašen z ameriškimi in slovenskimi zastavami, govorniški oder s slovenskim in domobranskim grbom. Na desni strani kapele je držal častno stražo inž. Jože Lekani z ameriško zastavo, na levi pa g. Jože Jakoš s slovensko zastavo prvi blagajnik, drugi pa podpredsednik posebnega odbora za postavitev spomenika. Prostor okrog kapele je bil tudi opremljen z zvočnimi napravami, ki jih je oskrbel g. Jože Leben. Za zvočne trakove je skrbel g. Rado Menart.

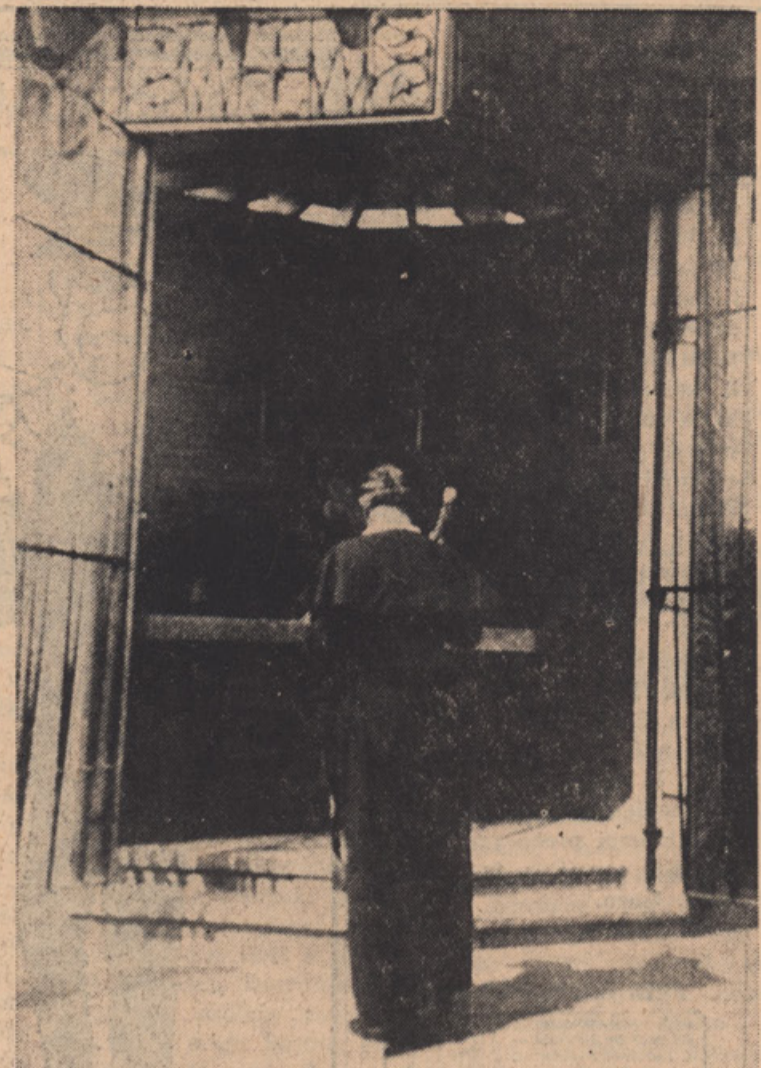
Svečano ozračje je še podčrtavalo krasno nedeljsko popoldne. Nedelje 5. julija je bil dan "ki ga je naredil Gospod".

K svečanosti je klicalo slovensko zvonjenje. Spored se je začel z ameriško in slovensko himno. Nato je stopil na govorniški oder dr. Mate Resman, predsednik posebnega odbora za postavitev spomenika, in pozdravil častne goste ter zbrane Slovence in Slovence. Zahvalil se je Bogu za prelep dan, zahvalil g. Vilku Čekuti za načrte, ki jih je napravil za kapelo, g. Antonu Lavriši, da je prevzel in vodil gradbeno dela, prostovoljnim in strokovnim delavcem, ki so s svojim delom zgradili kapelo, vsem darovalcem, ki so s svojimi darovi omogočili postavitev spominske kapele. Ob koncu je še počastil spomin pokojnega msgr. Matije Škerbca, ki je z dr. Hinkom Lobotom dal pobudo za postavitev spominske kapele in bil častni predsednik posebnega odbora, ki je prevzel skrb na izvedbo.

Uvodnim besedam je sledila recitacija dr. Milana Pavlovića, ki je recitiral pesem Franceta Balantića: "Zasuta usta". Po recitaciji je govoril dr. Mate Resman: "Zbrali smo se k blagosloavitvi spomenika". Nato je poseben možki zbor, zbran za to priliko pod vodstvom g. Janeza Riglerja zapel žalostinko "Vigred se povrne". Žalostinki je sledil govor č.g. Jošta Martelanca, duhovnega vodje Slovenske pristave in člana posebnega odbora.

Za govorom č.g. Martelanca je dr. Resman naprosil msgr. Baznika, da blagoslovi kapelo. Msgr. Baznik je blagoslovil kapelo in molil v slovenscini in angleščini. Po blagosloavitvi so pevci zapeli pesem "Oj Doberdoh". Med petjem pa je tajnik posebnega odbora za postavitev spominske kapele g. Franc Štiligoj ob spremstvu deklet v narodnih nošah položil pred oltar venec. Nato pa je č.g. Jošt Martelenc opravil molitve za mrtve.

Obredom so sledili govori častnih gostov. Prvi je govoril g. John Kovacic, ki je predvsem povdaril tole misel: spomenik in navzoči Slovenci pričajo o komunistizmu. Za njim je govoril g. Ralph Perk, ki je povdarjal primernost blagosloavitve spomenika ob ameriškem dnevu neodvisnosti, saj so oni, katerim je spomenik posvečen darovali svoja življenja ne le za svobodo Slovenije, ampak tudi za svo-

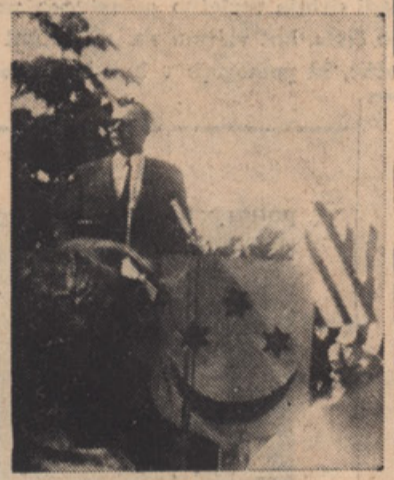

Spominska kapela na Slovenski pristavi v bližini Clevelanda v Ohio

ZBRALI SMO SE K BLAGOSLOVITVI SPOMENIKA

M. Resman Zbrali smo se k blagosloavitvi spomenika, spominske kapele, posvečene svetemu spominu naših dragih bratov in sester, ki so darovali ali izgubili svoja življenja v boju, ki ga je na slovensko zemljo in narod prinesel komunizem v letih strahote 1941. do 1945., ko se je bil boj z orožjem. Zbrali smo se k blagosloavitvi spomenika, vidnega in otipljivega znamenja v njihovo čast in spomin. Morda bo kdo rekel: "Ni potreba vidnega in otipljivega spomenika v njihovo čast in spomin. Prostor za resnični spomenik je le, ali bi moral biti le v naših srcih." Da, nas, naš rod veže z njimi neposredna vez krvi, vez zvestobe in tovarištva, vez sobojevništva za isto stvar in iste ideale. Da! Zaradi tega je prostor za resnični in najlepši spomenik le v naših srcih. Toda resnična ljubezen, resnična zvestoba iščeta tudi zunanjega izraza, vidnega in otipljivega. Zato smo jim postavili tudi viden in otipljiv spomenik.

Pa ne le zato. Postavili smo jim viden in otipljiv spomenik tudi zaradi naših otrok, vnukov in pravnukov, ki jih ali jih bo vezala z njimi le daljna vez krvi, s katerimi pa ne bo vezi tovarištva in sobojevništva, ne bo vezi istih usodnih dogajanj.

Dr. Mate Resman govori

Postavili smo jim viden in otipljiv spomenik tudi zaradi vseh drugih, da bodo videli in vedeli, da je v naših srcih še vedno prostor za resnični in najlepši spomenik. Spominjamo se žrtev komunističnih atentatorjev, padlih junakov v bojih in predvsem dvanajsttisoč poklanih v juniju 1945 leta, kajti grozovitost in skupnost njih žrtve, nas pretresa ne le kot posameznike, ampak tudi kot na rodno skupnost in bi morali pretrpeti svet. Vsem njim, prav vsem posvečamo ta spomenik v blag spomin njih žrtve in v svet spomin njih idealov. Zbrali smo se k blagosloavitvi spomenika, ki je po dvajsetih letih edini samostojen spomenik slovenskim žrtvam komunistične revolucije. Nimajo spomenika na slovenski zemlji, ki so jo posvetili s svojo srčno krvjo. A smisel njih žrtve? Tudi to vprašanje si postavljamo danes. Zdi se mi, da na to vprašanje najlepše odgovarjajo misli pokojnega nadškofa Antona Vovka, ob priliki proslave 500 letnice ljubljanske škofije: "Noben slovenski rod še ni bil postavljen na tako odgovorno mesto kakor naš. Zivimo v silnih časih, ko se lomijo svetovi. Ali bomo mogli rešiti sebi in prihodnjim rodovom tiste največje vrednosti življenja, ki nam niso dane le za petsto let tudi ne samo za tisoč let, ampak za večkomaj? Ali bomo kos tej nalogi? Bomo — ali samo z enim pogojem: da se

menik, da je v naših srcih njih spomin še vedno živ in da nam je njihov žretv še vedno sveta. Zbrali smo se k blagosloavitvi spomenika, ki smo ga postavili v obliki kapele z oltarjem. Zakaj oltar? Zato, ker so oni položili svoja življenja na oltar domovine in vere. Med njimi je bil domobranski nadporočnik Janez Borštnar, ki je dejal: "Nič ne daruješ svojemu narodu, ako mu ne daruješ samega sebe." Ali ni on zavestno položil svoje življenje na oltar domovine?

Ob tej priliki, ko smo se zbrali k blagosloavitvi spomenika, je primerno, da se spominjamo vseh svojih nablížjih, spominjamo zadnjih trenutkov z njimi. Spominjam se brata v trenutkih začetka napada na Veliki Osolnik v noči 15. septembra 1943. leta. Ob prvih streljih sem ga zbudil iz globokega spanja. Teško se je prebudil. Pogledal me je s širokimi očmi, in se počasi začel obupati. Podrezal sem ga naj se podviza. Objel me je vsega z žalostnim pogledom. Težka slutnja me je obsla. Videla sva se zadnjikrat. Se isti dan je junaško padel.

Spominjamo se svojih dragih mož in žena, sinov in hčera, očetov in mater, bratov in sestri, spominjamo se zvestih prijateljev in sobojevnikov in jim posvečamo spomenik.

A, ne ustavljajmo se le ob njih. Spominjamo se in posvečamo spomenik tudi spominu vseh neznanih, ki jih veže z našimi svojci in prijatelji svetost žrtve. Spominjamo se žrtev komunističnih atentatorjev, padlih junakov v bojih in predvsem dvanajsttisoč poklanih v juniju 1945 leta, kajti grozovitost in skupnost njih žrtve, nas pretresa ne le kot posameznike, ampak tudi kot na rodno skupnost in bi morali pretrpeti svet. Vsem njim, prav vsem posvečamo ta spomenik v blag spomin njih žrtve in v svet spomin njih idealov.

Zbrali smo se k blagosloavitvi spomenika, ki je po dvajsetih letih edini samostojen spomenik slovenskim žrtvam komunistične revolucije. Nimajo spomenika na slovenski zemlji, ki so jo posvetili s svojo srčno krvjo.

Zbrali smo se k blagosloavitvi spomenika, ki je po dvajsetih letih edini samostojen spomenik slovenskim žrtvam komunistične revolucije. Nimajo spomenika na slovenski zemlji, ki so jo posvetili s svojo srčno krvjo.

Who among us may say that the ancient bridges of friendship are not sturdy enough to serve our purposes? The leaders of international communism are asking us to desert the proven bridges of friendship between the United States and captive Europe. They are asking us to erect new foundations in captive Europe upon the quicksands of transitory and despotic regimes. In doing so they are asking us to turn our backs upon the sturdy, historic bridges which have made our nation the citadel

ne izneverimo Bogu in življenju. Naš narod najden prelahek in iz Ce se pomehkužimo in bomo se: brisan bo s površja zemlje. Naši bično iskali 'e svojih užrtkov, bo (Dalje na strani 4)

GOVOR KONGRESNIKA MICHAEL A. FEIGHANA

This memorial chapel stands as a magnificent tribute to those who died in defense of Slovenia, their native land, during and immediately following the last world war.

It is most fitting that you have chosen to erect this beautiful chapel to the memory of those Slovenian patriots, for it is a living testament to those, whose love of God and country transcended all else.

By this means you have assured that their deeds of goodness and of sacrifice, will live forever in the prayers and memory of all who visit this chapel to offer their thanks to and seek the guidance of almighty God.

The events which we recall today take us back to the last world war, and particularly, events in its immediate aftermath which took place in Yugoslavia.

As is well known, Yugoslavia was a battleground of many separate but related wars during the period 1939 to 1945.

On the one hand there was the invasion by Nazi troops, who overran the countryside, on the other hand, there were the battles between the "home armies" of the nations within the borders of Yugoslavia, born of the spirit of national independence and the desire of people to be self-governing.

Then there were the Tito partisans who were at war with all who opposed the banner of international communism, promoted by the Russian imperialists.

In the chaos which resulted, the vultures of Moscow seized control of all the nations of Yugoslavia, and fixed upon the peoples thereof a reign of terror that stands as one of the blackest chapters of history.

During the opening stages of that reign of terror hundreds of thousands of Slovenians, Croatians, Serbians and Montenegrans fled their native land to seek safety in near by countries, principally Austria.

They did so in the belief the western powers would provide them protection against the forces of evil unleashed in their homelands by imperial Russia.

But many were sadly mistaken — yes deceived, for they became the victims of forced repatriation to the terrors of Tito's death marches.

History teaches us several hundred thousand men whose only fault was love of God and country, were slaughtered in what has come to be known as "Tito's death marches".

No less than 13,000 members of the Slovenian Home Guard, known as The Domobranci, were murdered at Kocevje and there committed to a mass grave.

The memory of those brave and patriotic men is honored by this chapel, but its full meaning reaches out to all the victims of atheistic communism in the many land of Europe where that scourge has fallen upon the people.

The heroes of the Slovenian Home Guard are martyrs in the struggle against communism, which we in our time, are forced to bear.

As members of the Home Guard, they were committed to the defense of their homeland, Slovenia. They knew they were the defenders of an ancient nation whose culture and religious life reached back into the beginnings of Christianity.

They were aware the Tito conspiracy was set upon a complete destruction of their ancient culture and religious life. And they knew the full meaning of the chains of Moscow which would be laid upon their homeland unless Tito was defeated.

Like the Christian martyrs of old, they faced the barbarians of this era — unafraid of death and comforted by the Christian proverb which teaches that — "The earthly kingdom is very uncertain in regard to how many days or hours it will last, but the kingdom which all of us will enter will be eternal".

How fitting it is that this lovely chapel to their memory was built by the personal labor of their Slovenian brothers who have found a new life in freedom here on Ohio, in the city of Cleveland, where Slovenian culture and heritage flourishes.

Two of the men who, by the Grace of God, escaped the mass grave in Kocevje, labored here to build this chapel, Milan Zajec and Frank Dejak.

All of us are indebted to Matt Resman who headed the committee. To the 300 families who contributed to this timeless cause and to all who came here during week-ends over the past years to help build this chapel, we offer a salute of gratitude.

All of you together have built here a shrine to God — the source of all our freedoms.

The Slovenian martyrs of Titoism would ask no more, but would expect no less, of their faithful brethren in the United States.

At this point of uncertain pause in the struggle between human freedom and human slavery, we hear voices calling out for new bridges on understanding between captive Europe and the United States.

Bridges of understanding are important in any era — no less than in our own. But new bridges of understanding are needed only when old bridges have fallen.

We are proud of the sturdy bridges built between our nation and all the peoples of Europe. They are tried and true bridges — tested by time, war, and peace.

Over these bridges have come millions of immigrants in the last century and half.

These immigrants have built our mighty nation and have helped make it the beacon light of freedom and the hope of suffering humanity.

Those bridges are even more sturdy today because their foundations are firmly rooted in the soil of this blessed land.

Across the sea, the foundations of those bridges are no less sturdy today because they are rooted in the people of all the captive nations, who continue to look to us for deliverance from their tormentors.

And so it is painfully obvious that we are duty bound to use those ancient bridges of friendship to the fullest before we turn our energies to building new ones.

Who among us may say that the ancient bridges of friendship are not sturdy enough to serve our purposes?

The leaders of international communism are asking us to desert the proven bridges of friendship between the United States and captive Europe. They are asking us to erect new foundations in captive Europe upon the quicksands of transitory and despotic regimes.

In doing so they are asking us to turn our backs upon the sturdy, historic bridges which have made our nation the citadel

Senator g. Frank Lausche govori ob priliki blagosloavitve spominske kapele

of human freedom and to build new bridges, one end of which is based upon the enemies of our proven friends.

Our proven friends in captive Europe are the people, and their proven enemies are the communist regimes imposed upon them by imperial Russia.

This is particularly true with regard to Slovenia and the other submerged nations of Yugoslavia.

There is no evidence the people of Slovenia have broken their historic friendship with the people of the United States.

But there is an abundance of evidence the people of Slovenia warmly cherish the friendship of our people and are striving to reopen the historic bridge which has joined the two nations.

Blockading the other end of the bridge in Slovenia are the agents of Tito — Moscow's Trojan horse. Those agents are attempting to break down what the people of Slovenia and the people of the United States have built up over the past century.

So, the choice should be clear to us. Are we to deny our glorious past by deserting the people of Slovenia and embracing the enemies of our proven friends? My answer to that is — no.

The signs are many that the vast empire of fear built up by the terror system of Moscow is forcing a deep and far reaching crisis.

Throughout the European part of the empire, the fire of nationalism grows hotter with each passing month.

On all sides we see the results of people and nations too long submerged in their struggles for freedom and national independence.

From the Baltic Sea to the Caspian Sea the seeds of total political revolution are beginning to blossom forth.

The economic failures of communism and its protector, Russian imperialism, are no longer to be denied.

Even Khrushchev, the modern Tzar, has been forced to make public admission of these failures.

No matter what is done in an effort to bolster the economic-political system of Moscow, its failures will be compelled to pay the relentless price of history.

It should be apparent to all that Moscow is incapable of saving itself from the disaster of its own making.

It would be incredible to expect the people of the United States to pour out the treasury of their surplus in food, consumer commodities, talent and know-how of our free enterprise system to rescue the Russians from their traditional follies.

Our people will not long tolerate such an exercise of self-destruction.

Imperial Russia is now engaged in a political struggle with the new imperialism of the men who now control mainland China.

That struggle involves deep seated historic problems which Moscow can not resolve by peaceful means.

At the root of this struggle are the territorial conquests made by the imperial Russian Tsars in an earlier era on Russian imperialism.

The men of Peking are controlled today far less by the bankrupt theories of communism than they are impelled to action by a need to regain the territories lost to previous Tsars of Moscow.

And Moscow is haunted, as its propaganda organs admit, by a deep seated fear of the orient, expressed in their frequent charges against Peking for reviving the spirit of Genghis Khan.

It is natural, indeed it is inevitable, that Moscow and Peking must face up to the question of who shall now control the empire foreseen by Genghis Khan more than 500 years ago.

That is the real issue between Moscow and Peking today.

While the struggle between those last remaining imperialists is reaching a climax, there are unlimited opportunities open to the United States to advance the cause of human freedom.

Those opportunities will not be understood or seized upon unless we stand firm in our belief that all nations by right should be independent and self-governing.

That is the real issue facing the leadership of the United States today. Shall we stand firm in our support of that right or shall we fall victims to the game of supporting one or the other imperial power in their efforts to dominate the world?

Our answer to that question will decide whether, in the end, we shall have war or peace.

You here today have made your decision. You have decided to stand by those Christian principles which nurtured the concept of national independence and which gave birth to the political philosophy of self-government; you have made it clear that you are against the alleged divine right of kings, tyrants and despots. You have built a chapel to God so that future generations may know you kept faith with the victims of Tito's death marches who died so that we might live to carry on the fight for freedom and human dignity.

"Nationbuilders '64" je naslov slavnostne prireditve za zaključek "CNE" na večer "Labour Day-a" 1. sept. 1964. Pri prireditvi bo nastopilo okrog 1500 nastopajočih. Vstopnina je brezplačna. Lani si je slično prireditev ogledalo 17.000 gledalcev. Prireditve vodita g.g. Jack Arthur, ki vodi

vsakoletne CNE prireditve in Leo Kossar, predsednik "Community Folk Art Council-a". Med nastopajočimi so tudi Slovenci. Za podrobnosti vidite kolono: med Slovenci. Pridite in si oglejte!

Zbrali smo se k...

(nadaljevanje s strani 3)

stariši so spoštovali svetost zakona, zato je Bog blagoslovil naš narod, da je rasel in se množil, da je celil strašne rane, ki mu jih je sekal čas, da smo se množili doma in dali še svetu spodoben delež. Samo iz take resne službe Bogu in življenju se bomo ohranili tudi za naprej. Zato tisočkrat hvala junakom te službe iz vere v Boga, posebej še tistim, ki so v obrambi vere in naroda umirali. Očem nespametnih so se zdeli mrtvi, njih odhod je veljal za nesrečno ločitev od nas za uničenje, oni pa so v miru (Modr. 3,2,3)."

Revolucija je razklal slovenski narod. Preko prepada je treba mostu. Prosimo Boga, da bi svetost njih žrtev zgradila pravi most, ki bo vezal sile krščanstva in človečanstva, svobode in bratske ljubezni preko prepada razdejanja, sovraštva in maščevalnosti. Amen.

EVER HAPPEN TO YOU?

Tito spet v stiski...

Sedaj je Tito spet v škripcih. Ne bo dovolj pšenice. Od Kar so na vladi komunisti s Titom na čelu, vedno planirajo tako, da nekaj manjka. Krivo je pa vreme: Mraz, toča, povodenj, suša. Tudi letos bo Tito, tako poročajo, zaprosil Ameriko za poldrugi milijon ton pšenice. Plačal jo bo pa v ušvih dinarjih..., to se pravi, dobil jo naj bi za stonj...!

Kako dolgo še bo vlekel za nos Ameriko? Naj vendar stric Sam zadrzne svojo mošnjo in zapre žitnice. Titu pa naj pokaže — figo!

Darujte
v
tiskovni
sklad
"Slovenske
Države"!

G. Andrew E. Thompson, član provincialnega parlamenta, kandidat za voditelja Liberalne stranke v Ontario

Ni nam ga treba posebej predstavljati Slovencem v Torontu, saj ga večina pozna. Udeležil se je mnogih prireditev SNZ, kakor tudi drugih organizacij. Govoril je tudi Slovencem pred leti preko Slovenske radio ure. Pozna Slovenske probleme in se

zanima za nje. Zelimo mu obilo uspeha pri kandidaturi za voditeljsko mesto ontarijske liberalne stranke. Trenutno je pet kandidatov, ki se potegujejo za to mesto. Novi voditelj bo izbran letos na kongresu ontarijske liberalne stranke.

DARILNI PAKETI
POPOLNOMA PROSTI CARINE,

ki se po novi carinski odredbi lahko pošiljajo neomejeno. Pošiljam vse tehnične predmete, kot televizijske in radijske sprejemnike, hladilnike, dvokolesa, "Singer" šivalne stroje harmonike in ostalo. Zahtevajte cenike za vse predmete, ki niso v tem oglasu, a so vašim v domovini potrebni.

POOBLASCENI URAD za izdelavo in overitev vseh dokumentov. Prevodi in prepisi. Izpolnjevanje davčnih listin ("Income tax").

POROKE PREKO OPOLNOMOČENCEV V JUGOSLAVIJI. Pripeljem Vaše družine iz Jugoslavije za stalno bivanje, kot tudi na obisk. Kanadski potni list za državljane in nedržavljane.

VOZNE KARTE za vse letalske in ladijske proge. 30% popust za emigrante.

PRODAJA DINARSKIH BANKOVCEV. Denarna nakazila preko Narodne Banke izvršujem v najkrajšem času.

CENTRAL HOMELAND AGENCY

Milan Mike Lendič

471 College St., Toronto 4, Ont. Canada Tel: WA. 1-6016

Prosimo
poravnajte
naročnino!

SLOVENSKA DRŽAVA Izhaja prvega v mesecu.

Letna naročnina znaša: Za ZDA in Kanado 3. \$, za Argentino 40., pezo, za Brazilijo 50 kruzajrov, za šilingov, za Avstralijo 2.- avstr. L., za Italijo in Trst 600.- lir, za Francijo 500.- frankov. Naročniki v Argentini morejo poravnati naročnino tudi v upravi Slovenske poti.

Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni nujno, da bi se avtorjeva naziranja morala skladati v celoti z mišljenjem uredništva in izdajatelja.

Anglijo 15 šilingov, za Avstrijo 30

OPOMIN O VAŠEM
ONTARIJSKEM BOLNIŠKEM ZAVAROVANJU

19-ti ROJSTNI DAN?

OSTANI ZAVAROVAN! Ko dosežete vaš 19. rojstni dan nimate več zavarovanja skupaj s stariši. V tridesetih dneh se morete vpisati posebej, če hočete odbrzati zavarovanje. Prijavnice dobite v bolnicah, bankah in zavarovalnem uradu (Commission offices).

ZAMENJATO DELO?

OSTANI ZAVAROVAN! Ako izpremenite delo, ravnajte se po navodilih, ki so tiskana na vaši listini vplačil ("Certificate of payment, form 104"), katero vam mora vaša skupina izstaviti.

SE BOSTE POROČILO?

OSTANI ZAVAROVAN! Če se poročite, morate vplačati družinsko vplačilo, ki krije moža, ženo in vse od vas te odvisne. Povejte vaši skupini ALI, če vplačujete direktno, sporočite zavarovalnici (Commission)

ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMMISSION
2195 YONGE STREET, TORONTO 7, ONTARIO

Vedno imej pri roki tvojo bolniško zavarovalno izkaznico

PIŠETE KOMU?

vaša zalepka naj vsebuje:

- 1 Ime osebe kateri pišete.
- 2 Ulično številko, ime ulice, ali številko poštne predala stanovanja, ali poslovnega bloka ter oddelka če ga poseduje.
- 3 Mesto, trg ali vas, poštno okrožje, če je v uporabi, ter ime province.
- 4 Vaše ime in popolni naslov v zgornjem levem kotu.

WT200FL

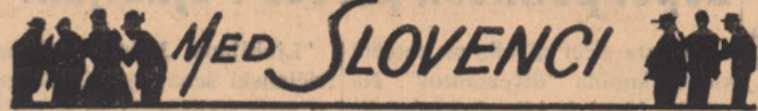
—The Globe and Mail, Toronto.

Oddelek za vodne sile v Kanadi deluje verjetno edinstveno na svetu. Očistili so "Grand River", tako, da je voda sedaj kristalno čista, kot vidimo na sliki. Isti oddelek nadzira v Ontario čistost voda v Ontario ter izdaja odločbe, ki pomagajo v borbi za onečiščenje rek, jezer itd. (Can. Scene.)

—The Globe and Mail, Toronto

(Can. Scene). Vozovi na konjsko vprego so še vedno v uporabi v okrožju Gaspé (Quebec). Poleg njih pa so zelo v uporabi na kmetih vozički na dve kolesi, ki jih vlečejo psi.

Toronto

Ga. Stribarjeve ni več

V sredo 5. avgusta 1964. je nenadoma zapustila slovensko skupnost v Torontu in svoje najdražje, soproga, hčerke, zete in vnukinje visoko spoštovana, ugledna, narodno zavedna in pobožna ga Ela Stribarjeva. Zadel je ta žalostna novica vse, ki so jo poznali; saj so jo vzljubili, kakor hitro so jo spoznali. Njena hiša je bil prostor domačnosti, vrata so bila odprta znanu in tujcu, ona je bila vedno pripravljena za nasvet, za pomoč. In Boga boječa, krotka in ponižna je bila v vsem svojem življenju in nehanju. Prav zato vemo, da ji je On tudi namenil najvišje plačilo, ki ji ga On more dati. Ne samo to, da ji je dal moči, posebne moči, da ji je s stisnjenimi zobmi prenašala bolečine vsa leta svoje bolezni in trpljenja ampak ji je naklonil tudi milost o kateri pravi naš narod: "Kakšno življenje, taka smrt". Naklonil ji je milost redkih, ki se v snu poslovijo od te solzne doline.

Hvala Vam za vse, dobra gospa, naj sam bo lahka tuja gruda! Vsem žalujočim naše iskreno sožalje v.

● V Gorici sta si obljubila večno zvestobo torontski zdravnik Dr. Franc Porovne in gđc. Marija Milena Zorn! Bilo srečno na skupni življenjski poti!

● Poletni meseci so "dali dosti dela" slovenskim skavtom in piknikarjem v juliju in avgustu. Predelje bi bilo popisovanje vsega! Razen nekaj hladnih vetrov in dežja, so vsi imeli res zdravno in veselo zabavo. Obe slovenski zletišči, cerkveno in ono pri Markham-u so imeli lepo število obiskovalcev!

● Kvartet g. Andreja Blumauerja, ki ga vsi Slovenci v Torontu zelo "obrajamo", bo tudi letos nastopil na prireditvi za zaključek "CNE" (Kanadske narodne razstave). Vemo, da bo spet osvojil, kot lani publiko in pričaral slovenske melodije pred mednarodne poslušalce. Vsa čast in ponos! Čestitamo k uspešnem delu za predstavljanje slovenskega imena v tujem svetu.

● Naše čestitke željajo tudi članom plesne skupine "Nagelj" od Marije Pomagaj v Torontu, ki so bili letos izbrani, da dostojno pokažejo pod vodstvom neumornega g. Soršaka del slovenske narodne umetnosti. Vemo, da bodo uspešni, kot so bili že enkrat letos v "O'Keefe Centru". Nasvidenje na prireditvi in obilo uspeha.

● Nove Slovenske knjige v ljudskih knjižnicah v Torontu so: Coillie, Dries van. 915.1 Strahot kitajskih ječ: doživljanje flamskega misijonarja pod rdečo Ma Tse-tunga. 1962. Detela, Fran. Zbrano delo. 985 Prescott, W.H. 921 Osvojitve Petruja. 1957 Stanislavskij, K.S. Spomini moje življenje v umetnosti. 1956.

Chicago

● Poroke. V soboto 8. avgusta sta se poročila v cerkvi Marije Pomagaj v Torontu g. Lojze Arko in gđc. Krista Košir. Lojze Arko je že dve leti v odboru SNZ za Chicago. — V soboto 22. avgusta sta sklenila obljubo večne zvestobe v zakonu dr. Franc Puc in Nandi Stanovnik. Zenin je sin Marije in dr. Franca Puc v New Yorku, nevesta pa hčerka v Chicago dobro poznana geografa kulturalnega in oderskega delavca g. Filipa Stanovnika. Obema mladima paroma želimo vso srečo in obilje božjega blagoslova na skupni življenjski poti!

● Odličan uspeh v študiju je pokazala gđc. Milena Tajčan, ki tučira na Mundelein College. Dobila je štipendijo za nadaljevanje študija. Gđc. Milena je hčerka predsednika SNZ g. Janka Tajčmana. Čestitamo!

● Hčerko sta dobila g. Stanko in Albina Mikec. Dasi pozno zaradi počitniške iskre čestitke starišem in sorodnikom!

● Češki benediktinci so dobili novega opata. Več kot eno leto je bilo prazno mesto opata čeških benediktincev po smrti odličnega javnega delavca opata Ambroza Ondraka. Pred kratkim je bil izvoljen novi opat Rev. dr. Daniel Kucera, rodom iz Chigaga. Sedež benediktinskega opata je v Lisle, Ill. Tu so bili nekaj let nazaj, ko je bil opat pok. p. Ondrašek širil metodistijski kongres za cerkveno zedinjenje. Pred vojno so bili vedno na Velehradu, na Češkem.

Cleveland

Blagoslovitev spominske kapelice

V nedeljo popoldan 5. julija se je na Slovenski pristavi vršila blagoslovitev spominske kapelice posvečene spominu žrtev komunistične revolucije na Slovenskem. Na pristavi se je zbrala velika množica Slovencev iz Clevelanda in okolice. Kapelico je blagoslovil msgr. Baznik, župnik fare sv. Vida v Clevelandu, molitve za pokojne je opravil č. g. Jošt Martelanc, govorili pa so dr. Mate Resman, predsednik odbora za postavitve spomenika, č. g. Jošt Martelanc, kaplan pri sv. Vidu, g. John F. Kovacic, predstojnik carinskega urada v Clevelandu, g. Ralph Perk, okrajni avditor, g. Michael A. Feighan, kongresnik in senator Frank J. Lausche, ki je namenil svoje besede tudi Slovincem v domovini. Ob svečanosti je prepeval moški zbor pod vodstvom g. Janeza Riglerja, Balantičeveo pesem pa je recital dr. Milan Pavlovčič.

Načrt za spominsko kapelico je napravil g. Vilko Čekuta iz Toronta. Gradbeno dela je prevzel in vodil g. Anton Lavriša. Denarna sredstva pa je nabiral poseben odbor, ki je tudi skrbel za ureditve.

Radjiški piknik

V nedeljo popoldan 12. julija je priredila narodnostna radijska postaja WXEN v Clevelandu svoj letni piknik na prostori nemške farne v Parmu pri Clevelandu. Na sporedu so nastopili tudi Slovenci in sicer: plesna skupina "Kres" pod vodstvom gđne Brede Osenarjeve in orkester "Veseli Slovenci" pod vodstvom g. Dušana Maršiča. Slovenski nastop je bil največ priznanja. Predstavilo se je tudi vodstvo slovenske oddaje, ki ga sestavljajo gospodje dr. Milan Pavlovčič, Rado Menart in Pavle Borštnik.

Nova knjiga

Znani društveni delavec g. Jože Grdina je napisal in izdal novo knjigo z naslovom: "Po severu in jugu", v kateri opisuje svoja potovanja po slovenskem svetu. Knjiga ima veliko slik. Tiskal so jo v mohorjevi tiskarni v Celovcu. Prvi izdavi so prišli v Cleveland v juliju.

Srebrna maša

V nedeljo 2. avgusta je slovensko obhaja svojo srbno mašo pri sv. Lovrencu v Clevelandu č. g. Gabriel Rus, udruženje marjanistov in profesor na univerzi marjanistov v Daytonu, Ohio.

Blagoslovitev plavalnega bazena na pristavi

V nedeljo popoldan 2. avgusta je bila slovensnost blagoslovitev in izročitev v uporabo levega kopalnega bazena na Slovenski pristavi. Prireditve je vodil dr. Hinko Lobe, ki je dal pobudo za bazen in s posebnim odborom zbiral denarna sredstva. Goste in navzoče je nagovoril predsednik Slovenske pristave g. Jernej Slak. Č. g. Jošt Martelanc, kaplan pri sv. Vidu in duhovni vodja Slovenske pristave je opravil obred blagoslovitve. Nato so še govorili predstavniki krajevne občine in prebivalstva, g. Edi Kovacic, predsednik demokratskega kluba 23. volilnega okraja v Clevelandu, g. Avgust Pryatel, starešina clevelandskega mestnega sodišča in clevelandski župan g. Ralph Locher.

G. Rihtar iz Clevelanda, predsednik gradbenega pododbora Slovenske pristave je prevzel in vodil gradbeno dela z veliko požrtvovalnostjo. Veliko dela je opravil sam s pomočjo svojih

sinov in številom požrtvovalnih prostovoljnih delavcev, katerim sta s predsednikom g. Slakom dajala zgled.

Bazen je zgrajen v obliki črke L in opremljen z skakalnico. Poleg velikega bazena je še manjši plitve bazen za otroke. Vodo čisti posebna filterska naprava.

Pikniki na slovenski pristavi

V nedeljo 26. julija je imela svoj piknik na Slovenski pristavi Slovenska šola pri fari Marije Vnebozete, v nedeljo 9. avgusta pa Društvo Najsvetejšega Imena Jezusovega fare sv. Vida.

SLOVENSKA MLADINA - TRN V PETI RDEČIM

V zadnjih mesecih je bilo v Sloveniji več sestankov komunistične partije, ki so bili posvečeni "nezadovoljivemu razvoju mladine". Kakor mi vsi neradi vidimo, da zapadni svet, zlasti še Združene Države, podpira Jugoslavijo, je vendar res, da je prav zaradi ameriške pomoči predvsem akademski naraščaj v Sloveniji prišel v dotiko s strujami, ki so nasprotne komunistični ideologiji in ki iz komunističnega vidika kvarno vplivajo na mladino.

Ne morda toliko nezadovoljstvo kot pa zavestni izraz volje po drugačni družabni obliki, ne tiho godrnjanje pač pa javna izpoved nezadovoljstva in splošna obsodba jugoslovanskega komunizma so bili vzroki, ki so prisilili partijo, da so strože nastopili proti zavesti mladinski akademski mladini. Burni sestanki so bili posvečeni "idejnemu vprašanju v kulturnem in prosvetnem življenju", kjer pa je partija istočasno bila prisiljena pokazati neko voljo do popuščanja in tako nekako pristala na poraz. Na enem izmed sestankov je dejala Vida Tomšič, da so komunisti danes že polenjeni in čakajo na direktive od zgoraj, medtem ko morajo sprejeti odločitve s sodelovanjem občanov in proizvajalcev. Komunisti se morajo, po izjavi Vide Tomšičeve, udeleževati v vsakem samoupravnom organu, da bodo povsod odigrali vodočo družbeno vlogo in se znašli v različnih težnjah.

Problem je, seveda, mladina. "Delo" navaja dobesedne izjave Vide Tomšičeve, ki pravi, da se med mladino razkrivajo ambicije, ki presegajo reševanje konkretnih vprašanj in s razraščajo v destruktivno, defetistično kritiko obstoječega družbenega sistema, razkrivajo čudno zmes anarhizma, kontrarevolucije in birokratizma obenem. Istočasno tudi demagoško izkorišča težave in se neresne probleme in na teh osnovah gradi politiko napada na obstoječi družbeni sistem in ne samo na napake in zamude pri reševanju teh zadev. Vida Tomšič je nadalje priznala, da je slovenska kultura po vojni zaostala, ker se druge veje širile—po komunističnem planu. Cisto jasno je vsakomur, da razman slovenske kulture ne more biti nikakršna podlaga komunizmu pa tudi ne Jugoslaviji, zato je rdeči plan tudi ni podprl. Spomnimo se samo, da je največji slovenski kulturni velikan, pesnik Prešeren zavrnil ilirizem, ki bi kot neka "jugoslovanska" kulturna zmes slovensko kulturo skušal zatreti. Prava slovenska kultura mora biti le svobodno izraznikle samobitnosti slovenstva in zato so se vanjo komunisti obgrnili in zato je Vida Tomšič rekla, da se kažejo v imenu kulture "posebne sorte surove kulture", ki precej očito kažejo kulturo politične akcije izza kulturniške obleke. Brez dvoma je imela v mislih "Perspektive", ki so zbudile mnogo pozornosti tudi med tujimi časniki, celo tistimi, ki neradi povedo nekaj, ki ni zvesto Titu in Jugoslovenstvu. Saj iz Perspektiv se je najmočnejše pojavila zahteva po "več subjektivih", kar so komunisti pravilno razumeli, da je to zahteva po več političnih strankah, kot so obsodbo "vertikalne linije" pravilno razumeli, da gre za obsodbo "organizirane Zveze komunistov na načelu demokratičnega centralizma" in za proglas, v imenu humanizma, da je komunizem nehuman ter Zveza komunistov organizacija samih

V vseh pravnih zadevah se lahko z zaupanjem obrnete na novega slovenskega odvjetnika in notarja.

Naslov:

ANTONY AMBROZIČ
Barrister, Notary Public
714 College St., Toronto, Ont.
Telefon: LE. 1-0715

POZOR ROJAKI! POTUJETE SKOZI RIM V DOMOVINO?

Sprejem na letališču ali železnici, ogled Rima, prenočišče, domača hrana itd. vse te skrbi bodo odveč, če se boste obrnili na:

Hotel 'BLED' in Hotel-Penzijon 'DANILO'
Via S. Croce in Gesturalemme 40, Roma, Tel. 777-102
Via L. Luzzatti 31 Roma, Tel. 750-587

Izrežite in shranite! Pišite mi za cene in prospekte!

PISMO IZ NEW YORKA

Svetovna razstava v New Yorku bo odprta do konca prihodnjega leta in št看ilo obiskovalcev do takrat bo morda presseglo sto milijonov. Nekateri paviljoni so zelo lepi in zanimivi, o drugih pa se govori, da jih bodo kmalu zaprli, ker zanje ni zadosti zanimanja.

Med drugimi ima tudi Jugoslavija svoj "paviljon", (bolje dučan, po naše—stacuna) precej boren, ki ima razmeroma malo obiskovalcev in ne nudi dosti zanimivosti. V resnici bi bil prav tako lahko paviljon Burme ali pa kakšne afriške države; če za koga ni zanimiv, drži to v prvi vrsti za Slovence.

Z izjemo nekaj plošč Avsenikov in dveh plošč Slovenskega okteta ter nekaj lutk s slovenskega narodno nošo ni videti nič slovenskega. Bil sem priča, ko je nekdo vprašal enega izmed uslužbencev v jugoslovanskem paviljonu, če imajo morda kakšne stvari iz Slovenije in mu je ta odgovoril, da Slovenija ne spada v Jugoslavijo.

Odgovor, ki ga je ta nameščelec dal, je brez dvoma pravičen. Slovenija ne spada v Jugoslavijo. Čul sem sem pa tja, da se mnogi pritožujejo, ker je vse kar Jugoslavija predstavlja svetu, neslovensko. Pa je morda čisto prav tako, saj Slovenija ni Jugoslavija in tja ne spada. To smo občutili pred vojno za časa Karadžrdjevičeve Jugoslavije, to občutiljo Slovenci danes v nič manjši meri. Zato pa imajo poleg "Jugoslovanske plove" še "Slovensko plovbo" in poleg letalske družbe "JAT"-a še slovensko letalsko družbo, ki pa jo Jugoslavija prav nič rada ne vidi. Istovetnje Slovenije z Jugoslavijo je vsekarer nesmiselno, pa tudi nepravilno, saj Slovenija sega preko mej Jugoslavije in to zato, ker je predvojna prav tako kot Titova Jugoslavija to dopustila. Ime "Jugoslavija" pa narekuje istovetno z Jugoslavijo slovenski jug, to je Balkan, kamor Slovenija nikakor ne spada. Jugo-Slavijo pa vsekakor pravilno predstavlja jugoslovanski paviljon z zbriko zakriviljenih lesenih cokelj in pa jadrkujočo glasbo, za katero bi vsakdo mislil, da je arabska, ko bi to ne bilo ravno v jugoslovanskem paviljonu.

Vse te okoliščine nujno narekujejo, da mora biti Slovenija od Jugoslavije ločena in edini politični stiki med obema naj bi bili le diplomatski stiki za urejanje odnosov dveh držav. Mnogi, ki so imeli ustanovitev slovenske države za nepotrebno, ko je zamisel o slovenski državi postajala med Slovenci splošno poznana, danes že zavestno čutijo, da je za Slovence samostojna država edini politični izhod. Naj se še tisti, ki morejo stvarno misliti, dobro zamisljijo in premisljijo, kakšen je položaj Slovencev in Slovenije v Jugoslaviji, in še bolj, kaj je potrebno, da bo ta položaj drugačen in boljši. Zadovoljiv odgovor je samo eden: Ne v Jugoslaviji.

Bodisi da mladi kulturniki postajajo vodilni borci in predstavniki uporniškega gibanja, bodisi da je kulturni plašč le krinka, ki to pomebno "politično akcijo" se najbolje zaščiti, dejstvo je, da se je začela mladina v Sloveniji dobro zavedati, da je potrebo ne le godrnjati ampak tudi delati. In delo je, kar je skoraj da vrglo iz tira komunistično partijo in ki o njih bemo, da "imajo za bregom več, kot sami o sebi govore".

In mi? Ni zadosti, da budno spremljamo te dogodke ali ta razvoj dogodkov v Sloveniji in se s tem tudi ne bomo zadovoljili. Godrnjanje samo ni zadosti zato bo naš odgovor prav isti: zato bo naš odgovor prav isti: in povsod.

SLOVENSKI FANTJE V KANADI!

— Ako želite spoznati slovensko deklet, tedaj pišite po ponudbe s slikami, tajnost je zajemčena.
— Poroka preko zastopnika v Jugoslaviji, možna tudi ureditev za prihod Vaših sorodnikov v Kanado.
— pošiljamo vse tehnične predmete v domovino po najhitrejši poti iz Zap. Nemčije, prav tako denar in zdravila. Izplačilo denarja v 10—15 dneh.

Prav tako Vam bomo ustregli z vsemi ostalimi tovrstnimi uslugami.

TONI GARBAS
Finkenstr. 10 — 5602-Langenberg/Rhld. — West Germany

SLOVENSKA POTNIŠKA AGENCIJA
WORLD TRAVEL SERVICE LTD.

Potniške karte za letala, ladje, vse kombinacije, kot skupinska cenejša potovanja, imigrantske, družinske itd. — tudi na kredit.

Pošiljke denarja, zamenjava bankovcev. Potni listi, vizumi, prošnje za imigracijo. Slov. knjige in gramofonske plošče. Prodaja kovčkov in torb.

258 College St. Toronto WA. 3-4868

OBRNITE SE Z ZAUPANJEM V VSEH NEPREMICNINSKIH, DRUŽINSKIH IN PRAVNIH ZADEVAH NA:

CARL VIPAVEC
SLOVENSKI ODVETNIK IN NOTAR

278 Bathurst St., Room 4, Toronto, Ont. — Empire 4-4004

GOSPODARSKO IZŽEMANJE SLOVENIJE SE NADALJUJE

Slovensko gospodarstvo je v zadnjih treh letih povečalo merš letnih investicij, kakor tudi svoj delež v investicijah. celotnega gospodarstva SFRJ.

Leta 1963 je Slovenija povečala investicije za 47.8 bilijonov dinarjev na 218.3 bilijonov. To pomeni povečanje v Sloveniji za 28%, v celotnem jugoslovanskem gospodarstvu pa za 15%. Mera porasta je bila torej 9% nad jugoslovanskim povprečjem in 21% nad srbskim povprečjem.

"Indeks" zveznega statističnega inštituta za april 1964 je objavil naslednje številke o investicijah v bilijonih dinarjev:

Leto	SFRJ skupno	Slovenija	%SFRJ	Srbija	%SFRJ
1961	1.077.3	135.5	13%	441.5	41%
1962	1.230.6	170.5	14%	470.6	38%
1963	1.464.9	218.3	15%	540.3	34%

O letnem porastu investicij v bilijonih dinarjev pa naslednje številke:

Leto	Skupno SFRJ	Slovenija	Srbija
1961	197.8 22%	19.6 17%	84.0 23%
1962	153.3 14%	35.0 26%	29.1 7%
1963	234.3 19%	47.8 28%	33.7 7%

Gornji podatki kažejo, da slovenski delež v skupnih jugoslovanskih investicijah narašča tekom zadnjih leta za 1% medtem ko srbski delež pada na 3 do 4%. Po gornjih podatkih je bil porast investicij v letu 1963 v Sloveniji relativno in absolutno večji kot v Srbiji. Zavedati se moramo, da predstavlja Slovenija okrog 8%, Srbija pa 41% celotnega prebivalstva Jugoslavije.

Sredstva za slovenske investicije prehajajo v veliki večini iz slovenskih virov. V letu 1961. je od 567.2 bilijonov investitarnih dinarjev iz raznih fondov Slovenija dobila le 49.7 bilijonov, ali 9%, medtem ko je Srbija dobila 229.3 bilijonov, ali 40%, Makedonija 57.4 bilijonov, ali 10%.

Statistični podatki za leto 1961, ki jih je objavila "Letna statistična knjiga SFRJ" 1963., dokazujejo, da so k investicijam v Sloveniji v letu 1961. slovenska podjetja in ustanove prispevali eno tretino. Poleg tega prihajajo sredstva za amortizacijske fondne ravno tako iz slovenskih podjetij in ustanov.

Isti podatki dokazujejo, da je Slovenija v letu 1961 prispevala beograjskim blagajnam 560.9 bilijonov dinarjev ali več kot eno petino svojega družbenega bruto produkta.

Oglejmo si tabelo, ki kaže iz katerih virov so prihajala sredstva za investicije v letu 1961. (Podatki so iz omenjene knjige.)

	SFRJ	Slovenija	Srbija
Družbeni investicijski fond	52.6	36.7	52.0
Proračunska sredstva	4.5	2.0	7.3
Lastna sredstva	22.0	32.0	23.3
Amortizacijski fond	15.5	21.0	13.3
Posebni družbeni fond	5.4	8.3	4.1
Skupaj %	100.0	100.0	100.0
Skupaj v bilj. din.	1.077.3	135.5	441.5

Gornje tevilke in podatki zgovorno dokazujejo, da se v komunistični jugoslovanski "federaciji" izsesavanje Slovenije nadaljuje in stopnjuje. Med tem, ko so na jugu začeli dajati prednost potrošnji pred investicijami-srbski delež na investicijah je padel za 3 do 4%—gonijo komunistični gospodarji slovensko gospodarstvo v nove investicije. Morda bo kdo rekel, da je to le v korist Slovenije, Sloveniji bo v korist le v manjši meri, ve večji meri pa bo v korist Beogradu.

Pretirano invstiranje škodi osebni potrošnji in dohodku slovenskega prebivalstva in preprečuje njih dejanski porast.

Kolikor investicije pomagajo povečanju proizvodnje, toliko pomagajo Beogradu. Na osnovi statističnih podatkov je Franc Joz v svoji knjigi "Nova tlaka slovenskega naroda" pravilno ugotovil: "Slovenski narod je v današnji jugoslovanski federaciji obsojen na to, da bo moral stalno odstopati vse svoj narodni dohodek, ki presega odstotek slovenskega prebivalstva v Jugoslaviji, neglede na dejstvo, da daje Slovenija četrtino vse jugoslovanske industrijske proizvodnje in v nekaterih najvažnejših panogah celo eno tretino ali več. Vsak napor za povečanje proizvodnje in s tem narodnega dohodka je torej v bistvu nesmiseln, ker gre v prid le prebivalstvu južnih pokrajin Jugoslavije".

Investicije porabljajo v Sloveniji v veliki večini za nove industrijske naprave in podjetja. Pri tem pa zanemarjajo stare naprave in njih potrebno nadomestitev, oziroma modernizacijo Iz poročil in objav v slovenskem tisku moremo razbrati, da je več kot polovica slovenske industrijske opreme zastarela in bi jo morali nadomestiti. Tako tudi napačno usmerjene investicije škodijo slovenskemu gospodarstvu. V Sloveniji so dosegli dvig proizvodnje in izvoza le z intenzivno uporabo obstoječih industrijskih naprav in opreme.

